

Par darbu saņems stipendijas

● Nodarbinātības pasākumos iesaistītajiem bezdarbniekiem Preiļos katrs rīts sākas ar instrukciju un darba rīku saņemšanu. Foto: A.Šņepsts

Šonedēļ Preiļos un Preiļu novadā Eiropas Sociālā fonda projekta «Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai» ietvaros darbu uzsāka 54 bezdarbnieki. Par paveikto darbu viņiem paredzēta 100 latu stipendija mēnesī, jāstrādā astoņu stundu darba diena — 40 stundas nedēļā. No stipendijas netiek ieturēti nodokļi, nostrādātais laiks netiek ieskaitīts arī darba stāžā. Darba praktizēšanai nedrīkst būt komerciāla nolūka, tai jāsniedz labums sabiedrībai.

Kā pastāstīja pasākuma organizatore Preiļu novadā Ineta Liepniece, septembrī novadā izveidotas 54 darba vietas, oktobrī to skaits papildināsies par 10, bet novembrī būs iespēja darbos iesaistīties vēl 16 bezdarbniekiem. Darba vietas izveidotas gan Preiļos, gan arī Preiļu, Pelēču, Aizkalnes un Saunas pagastos. Darbu organizē pieci darbu vadītāji — divi Preiļos un Preiļu pagastā, pa vienam Aizkalnē, Pelēčos un Saunā. Darbu vadītājiem samaksa paredzēta no projekta līdzekļiem un ir atkarīga no uzrangāmo darbinieku skaita. Pasākums ilgst no šī gada 15. septembra līdz 2010. gada 31. decembrim un ir sadalīts trijos periodos. Otrā perioda sākumā — 2010. gada martā — tiks radītas vēl 33 darba vietas, bet trešajā periodā paredzēts pa-

pildus nodrošināt 54 darba vietas. Visa projekta darbības laikā Preiļu novadā paredzētas 167 darba praktizēšanas vietas.

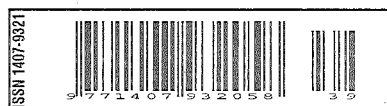
Darba novadā ir daudz, atzina Ineta Liepniece. Visvairāk — labiekārtošanā. Stipendiāti pašlaik strādā ielu un parka sakopšanā, grāvju un ceļmalu izpļaušanā, cērt krūmus. Vairākiem darbs atrodies pašvaldības iestādēs — sociālajā dienestā un citur. Strādājošie par projekta līdzekļiem tiek apgādāti ar darba rīkiem un atbilstošu apģērbu — gaismu atstarojošām vestēm, darba cimdiem, cirvjiem, zāģiem un tamlīdzīgi. Tāpat atsevišķos darbos, piemēram, virtuves uzkopšanā, strādājošajiem, jāiziet medicīniskā apskate, kas ir apmaksāta projekta ietvaros. Stingri sekosim, lai noteiktais stundu skaits tiek nostrādāts, teica Ineta Liepniece, lai nauda netiktu dāļāta par izšķiestu laiku. Protams, laika apstākļu — lietus, puteņa vai stipra sala — dēļ āra darbus var nākties uz laiku pārtraukt, toties vismaz nedēļas ietvaros paredzētajam stundu skaitam jābūt izstrādātam. Viņa atgādināja arī līgumos paredzēto nosacījumu, ka darbinieka slimības laiks netiek apmaksāts. Ja nodarbinātais saslimst, viņa vietā tiek pieņemts nākamais. Pašlaik ar stipendiātiem līgumi par darbu noslēgti līdz 31. oktobrim. Būs redzams, kāda kuram attieksme pret darbu un vai līgums pagarināms, teica pasākuma organizatore. Jau pirmajā darba dienā pie-

dzīvoti gadījumi, ka bezdarbnieki, kas iepriekš bija pieteikušies uz darba vietām, atteikušies no tām. Tajā pašā laikā ir ģimenes, no kurām strādā abi dzīvesbiedri, jo darba zaudējuma dēļ nonākuši bezizejā. Pārsvārā Preiļu novadā nodarbinātības pasākumos piedalās pirmspensijas un pusmūža cilvēki.

Savukārt Līvānu novada dome ar Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA) noslēgusi līgumu par 90 Līvānu novada bezdarbnieku, kam beidzies pabalsta saņemšanas termiņš, nodarbināšanu pašvaldībā. Kā informēja Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Artemjeva, nodarbinātie veiks dažāda veida mazkvalificētus darbus, strādājot novada pašvaldības iestādēs un nevalstiskajās organizācijās. Par šo darbu viņi saņems stipendiju — 100 latu mēnesī. Katrā no Līvānu novada pagastiem — Turkos, Jersikā, Sutros, Rožupē — nodarbinātas 10 personas, bet Līvānu pilsētā — 40. Sākot ar 1. oktobri, plānots pašvaldībā nodarbināt vēl 30 personas.

NVA Preiļu filiāles Līvānu sektora vadītāja Antra Šolka informē, ka Līvānu novada bezdarbnieki bijuši atsaucīgi un labprāt iesaistījušies šajā nodarbinātības pasākumā, kas dod iespēju gūt jaunu darba pieredzi un iztikas līdzekļus. Pēc NVA datiem, 31. augustā Līvānu novadā bezdarba līmenis bija 16,4 procenti.

L.Rancāne

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

28. septembris — 4. oktobris

LASĪTĀJU IEVĒRĪBA!

Laikraksta nākamais numurs iznāks
piektdien, 2. oktobrī.

Miķeļi klāt, ziemai vērti vaļā

29. septembris — Miķeļi, Miķeļdiena, Mikalis vai Miķelītis, kurš atnes putojošu alus kannu un tauku sivēntiņu. Miķeļi ir ziemas sākuma svētki un jāsvin ar bagātiem galdiem. Daudzām tautām tie ir apļāvību svētki. Galdam šai dienā vajadzēja būt ēdienu pārpilnam. Labība, dārzeņi, augļi izauguši un novākti, medus ievākts, kādam puscūcim vajadzēja būt jau nobarotam. Ar Miķeļiem sākas arī veļu laiks, tāpēc šo dienu tomēr svin bez liekiem trokšņiem. Miķeļdiena pazīstama arī kā baznīcas svētku diena par godu virseņģelim Miķelim.

ZIŅAS

Pieredzes apmaiņas seminārs
Saunas pagastā

2. oktobrī pulksten 10.00 Preiļu novada Saunas pagasta Priekuļos notiks pieredzes apmaiņas seminārs «Vietējo resursu izmantošanas dažādošana».

Kā «Novadnieku» informē Viduslatvijas Lauku attīstības biroja lauku attīstības speciāliste Aina Golubeva, semināra dalībniekiem būs iespēja iepazīties ar Jāzepa un Veronikas Silvijas Bogoto saimniecību, tās darbības virzieniem. Saimniecīce izrādīs savu daiļdārzu, stāstīs par tā ierīkošanas pamatprincipiem, plānošanu, augu izvēli. Interesentiem būs iespēja vērot pašlaik bagātīgi ziedošās dālijas, uzzināt daudzveidīgo šķirņu raksturojumus, audzēšanas īpatnības. Semināra noslēgumā tā dalībnieki varēs apskatīt KNHM projekta ietvaros izveidotos apstādījumus pie Priekuļu pamatskolas.

Tālruni kontaktinformācijai — Aina Golubeva 26362317 un 65381261.

Lauksaimniekus aicina
tradicionālā izstādē Rāmavā

No 8. līdz 11. oktobrim izstāžu kompleksā «Rāmava» darbosies izstāde «Lauksaimniecības tehnika 2009. Lauku sēta 2009». Oficiālā atklāšana paredzēta 8. oktobrī pulksten 11.00, bet apmeklētāji ar jaunumiem varēs iepazīties katru izstādes darba dienu no pulksten 10.00 līdz 17.00. Bez tam izstādes laikā paredzēta arī plaša izglītojošu semināru programma.

Kā «Novadnieku» informē SIA «A.M.L.» izstāžu daļas vadītājs G.Zalcmanis, šogad interesenti varēs vērot lauksaimniecības tehniku un iepazīties ar atbilstošu tematiku: zemes apstrādes un ražas novākšanas tehnika; tehnika un materiāli mežizstrādei; tehnika un materiāli lopkopībai; enerģētiskās iekārtas, atjaunojamie energoresursi; komunālā, ceļu būves un kopšanas tehnika un materiāli; tehnikas rezerves daļas; lauksaimniecības informatīvi konsultatīvais serviss; darba aizsardzības inventārs un darba apģērbi; lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu pārstrāde. Izstādes otrajā daļā varēs iepazīties ar lauku sētas veidošanu: bioloģiskās daudzveidības un ainavu saglabāšana; nelauksaimnieciskā uzņēmējdarbība; ēku un būvju projektēšana, rekonstrukcija un celtniecība; celtniecības materiāli un aprīkojums; bioloģiskā lauksaimniecība; dārzu, parku, ainavu veidošana un kopšana; mājamatniecība; augļu koku, ogulāju un košumaugu stādi.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Visiem sociālajiem pabalstiem plāno noteikt griestus

Labklājības ministrs Uldis Augulis ceturtdien valdībā iesniedza ziņojumu, uzsverot, ka sociālajā budžetā izdevumus iespējams mazināt tikai par 40 miljoniem latu. Ministrs aģentūrai LETA sacīja, ka šie pašlaik ir maksimāli iespējamie līdzekļi, ko ministrija var mazināt. Iepriekš valdības pieņemtais lēmums gan paredz, ka sociālajai funkcijai izdevumi tiek mazināti par 92 miljoniem latu. Augulis uzsvēra, ka 40 miljoni latu pašlaik ir maksimāli iespējams mazinājuma apjoms un jau šajā gadījumā tas skartu visus sociālos pabalstus, kuriem tiktu noteikti griesti. Labklājības ministrija valdībā sniegusi savus priekšlikumus par griestu noteikšanu, tomēr pagaidām tā esot konfidenciala informācija un nekādi lēmumi pagaidām valdībā nav pieņemti un ministri viņa ziņojumu «pieņēmuši zināšanai». Zaļo un zemnieku savienības Saeimas frakcija uzskata, ka ir nepieļaujama krīzes situācija ierobežot budžeta tērpinus uz sociālās aizsardzības rēķina. Budžeta samazinājums sociālajai aizsardzībai 92,6 miljonu apmērā, kā tas paredzēts iepriekšējā valdības lēmumā, tiešā veidā skars lielāko daļu Latvijas iedzīvotāju. Šādu samazinājumu nav iespējams veikt bez sociālo pabalstu, tostarp, vecāku pabalsta, maternitātes pabalsta, bezdarbnieku pabalsta un slimības pabalsta, būtiskas ierobežošanas vai atcelšanas un, iespējams, bez pensiju samazināšanas, norādīts Zaļo un zemnieku savienības paziņojumā. Kā minēts iepriekš, Zaļo un zemnieku savienība nevarēs atbalstīt šādu budžeta projektu.

Protesta aizsegā pieņem likumu par atkritumu glabāšanu Latvijā

Līdz šim likumā bija aizliegts Latvijā ievest jebkāda veida atkritumus sadedzināšanai, apglabāšanai vai ilgstošai uzglabāšanai, tomēr 17. septembrī steidzamā kārtā tika pieņemti grozījumi likumā, kas pieļauj izņēmumus. Vides aktivisti atklāj, ka grozījumi likumā pieņemti viena uzņēmuma interesēs. Turpmāk 23. panta 2. apakšpunkts papildināts ar «izņemot gadījumu, kad atkritumu sadedzināšana ir klasificējama kā atkritumu pārstrāde vai regenerācija, attiecīgo atkritumu sadedzināšanas iekārtas īpašnieks ir saņēmis normatīvajos aktos par piesārņojošām darbībām noteikto atļauju attiecīgo atkritumu sadedzināšanai un iekārtai ir atbilstoša jauda.» Jāpiezīmē, ka lēmums tika pieņemts dienā, kad tika veiktas izmaiņas likumā par dzīvnieku rituālo nokaušanu un pie Saeimas norisinājās protesta akcija. «Tas ir absolūts cinisms un nerēķināšanās ar cilvēkiem, jo tika izprovocēts troksnis saistībā ar dzīvnieku nokaušanas jautājumu un tā šobrīd pieņemts viedai nedraudzīgs lēmums,» sarunā ar TVNET skaidro vides aktivistu organizācijas «Zemes draugi» valdes priekšsēdētājs Ojārs Balcers. «Tas ir rupjš solis, jo likumprojekts pieņemts viena uzņēmuma interesēs. Tā ir cementa ražošanas rūpnīca «Cemex», kas atrodas Brocēnos. Cementa ražošanā nepieciešams liels silums, un viens no tā ieguves avotiem ir riepu dedzināšana,» atklāj Balcers. «No vides viedokļa vispareizāk būtu savākt tās riepas, kuras atrodas Latvijā, taču tas ir grūtāk, jo nāktos apbraukāt visus uzņēmumus. Tā vietā vieglāk ir ievest lielāku daudzumu no ārzemēm,» TVNET saka organizācijas «Zemes draugi» valdes priekšsēdētājs.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307056, mōb. tel. 29410288 (redaktorei).

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

65307058, 65307059 (zīmālistiem). Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piekdien).

Skatoties pelkē, vajag prast saskatīt zvaigznes.

A. Dovčenko

Jo vairāk dzersim alkoholu, jo bagātāka būs Latvija

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija otrdien, 22. septembrī, pirms 2. lasījuma skatot grozījumus Alkoholisko dzērienu aprites likumā, konceptuāli atbalstīja alkoholisko dzērienu tirdzniecības pagarināšanu līdz pulksten 23.00.

«Alkoholisko dzērienu tirdzniecības laika pagarināšana dos papildu ieņēmumus valsts budžetā un samazinās šādu dzērienu nelegālo tirdzniecību, kas tieši pēdējā laikā ir būtiski pieaugusi,» uzsvēra komisijas priekšsēdētājs,

Tautas partijas pārstāvis Vents Armands Krauklis.

Komisijas deputātu vairākuma atbalstītais priekšlikums paredz, ka alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecība būs aizliegta no pulksten 23.00 līdz 8.00. Komisijas sēdē tika izskatīti arī citi priekšlikumi, piemēram, pilnībā atteikties no šāda aizlieguma vai arī atļaut alkohola tirdzniecību līdz pusnaktij. Taču vairāki deputāti norādīja, ka sākumā mazumtirdzniecības laiks jāpagarina tikai nedaudz un pēc tam rūpīgi jāizvērtē tā ietekme uz budžeta ieņēmumiem un drošības situāciju.

Latvijas Tirgotāju asociācijas prezidents Henriks Danusēvičs deputātiem skaidroja, ka šobrīd tie tirgotāji, kas nav sociāli atbildīgi, vai nu kļāji pārkāpj likumu, vai arī balansē uz likuma robežas, tirgojot it kā izlejamos dzērienus. Tādēļ tirdzniecības laika pagarināšana arī likumpaklausīgajiem uzņēmējiem dos pamatu vienlīdzīgākai konkurencei.

Šobrīd spēkā esošais regulējums alkohola tirdzniecību veikalos aizliedz no pulksten 22.00 līdz 8.00.

Grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā divos lasījumos vēl jāpieņem Saeimā.

Ar grozījumiem likumos atvieglos pašvaldību darbību

Nemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju valstī, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (RAPLM) ir izstrādājusi virkni grozījumus likumos, kuros nepieciešams samērot pašvaldību rīcībā esošos finanšu līdzekļus ar pašvaldībām noteiktajām funkcijām, uzdevumiem un pienākumiem, informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Ilze Dišlere.

Patlaban tiesiskais regulējums pašvaldībām nosaka ievērojamu funkciju, uzdevumu un pienākumu apjomu, kuru esošās ekonomiskās situācijas un pašvaldību budžetu apstākļos nav iespējams īstenot pilnā apmērā.

Piemēram, dzīvnieku aizsardzības likums nosaka, ka vietējam pašvaldībām jāizveido un jāuztur dzīvnieku patversmes, jāizķer, jāizmitina un jāaprūpē kļaiņojošus un konfiscētus mājas dzīv-

niekus, kā arī jāizmitina un jāaprūpē bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušus savvaļas dzīvniekus, vai arī jāslēdz līgums ar fizisku vai juridisku personu par šādu dzīvnieku izmitināšanu, uzturēšanu un aprūpi, kā arī citus pienākumus dzīvnieku aprūpes jomā.

RAPLM ir izstrādājusi grozījumus dzīvnieku aizsardzības likumā, ļaujot pašvaldībām nepiemērot dzīvnieku aizsardzības likumu, ja pašvaldības likuma «Par pašvaldību darbību no 2009.-2012. gadam» noteiktajā kārtībā saistošajos noteikumos noteikušas, kā pašvaldība ar tās rīcībā esošiem finanšu līdzekļiem izveido un uztur dzīvnieku patversmes, izķer un likvidē kļaiņojošus dzīvniekus.

RAPLM izstrādātie grozījumi likumā par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamajām mājām paredz, ka sociālā dzīvokļa ires maksai, ko nosaka pašvaldība, jābūt zemākai par ires maksu, kas noteikta attiecīgās kategorijas pašvaldības dzīvokļiem.

Šobrīd likums paredz, ka dzīvokļa ires maksai jābūt vismaz trīs reizes zemākai par ires maksu, kas noteikta attiecīgās kategorijas pašvaldības dzīvokļiem un pašvaldība var segt arī daļu no maksas par komunālajiem pakalpojumiem.

Savukārt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma grozījumi nosaka, ka katrai pašvaldībai, lai nodrošinātu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu un pakalpojumu administrēšanu, jāizveido pašvaldības iestāde vai pašvaldības iestādes struktūrvienība — sociālais dienests. Šobrīd likums paredz, ka katrā pašvaldībā jābūt vismaz vienam sociālā darba speciālistam uz katrim tūkstošiem iedzīvotājiem.

RAPLM izstrādātos grozījumus likumos par dzīvnieku aizsardzību, sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamajām mājām, kā arī sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību otrdien, 22. septembrī, apstiprināja Ministru kabinets.

No 1. oktobra pieaugs GMI pabalsta apmērs pieaugušiem cilvēkiem un bērniem

Lai minimāli nodrošinātu iedzīvotājus ar iztikas līdzekļiem krīzes situācijā, no šī gada 1. oktobra noteikts atšķirīgs garantētais minimālo ienākumu (GMI) līmenis dažādām sociālajām grupām. Pieaugušiem cilvēkiem tie būs 40 latī mēnesī, bet bērniem — 45 latī mēnesī, «Novadnieku» informē Labklājības ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja Ilona Jurševska.

Šādas izmaiņas paredz valdībā apstiprinātie *Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā*, kā arī Ministru kabineta *Noteikumi par garantēto minimālo ienākumu līmeni*. Par grozījumiem likumā vēl lems Saeimā.

Saskaņā ar grozījumiem Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā turpmāk, novērtējot ģimenes ienākumus, ņems vērā ģimenes valsts pabalstu un samazinās ienākumos neskaitāmo summu no vecāku pabalsta. Tas nozīmē, ka neņems vērā pirmos 50 latu no vecāku pabalsta iepriekšējo 100 latu vietā.

Savukārt *Noteikumi par garantēto minimālo ienākumu līmeni* paredz atšķirīgu GMI līmeni dažādām sociālām grupām (bērniem un pieaugušiem cil-

vēkiem), kā arī maksimālo pašvaldības noteikto GMI līmeni pensionāriem un cilvēkiem ar invaliditāti (nepārsniedz normatīvajos aktos noteikto ienākumu līmeni). 2009. gadā tas ir 90 latu cilvēkam mēnesī.

Nosacījumus pašvaldībām valsts līdzfinansējuma saņemšanai GMI līmeņa pabalsta un dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai, kā arī līdzekļu piešķiršanas kārtību noteiks attiecīgajos Ministru kabineta noteikumos. Vienlaikus likums paredz, ka pašvaldības papildu pirmkārt izmaksājamajiem GMI un dzīvokļa pabalstiem var noteikt arī citus pabalstus iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai.

Lai pašvaldības varētu nodrošināt pieaugošās iedzīvotāju vajadzības pēc GMI un dzīvokļa pabalsta, valsts palīdzēs ar līdzfinansējumu 50% apmērā no pašvaldības izmaksājamiem līdzekļiem GMI pabalstam. Šogad šim mērķim nepieciešami 1,09 milj. latu no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem. Laika periodam no 2010. līdz 2012. gadam nepieciešami 4,7 milj. latu no valsts pamatbudžeta līdzekļiem.

Pēc Labklājības ministrijas prognozēm, 2009. gadā trūcīgo cilvēku skaits varētu sasniegt 144,3 tūkst. cilvēku jeb 6,4% no iedzīvotāju skaita. GMI pabalsta

saņēmēju skaits šogad — 57,7 tūkst. cilvēku jeb 2,5% no iedzīvotāju skaita. Savukārt 2010. gadā atbilstību trūcīgas personas statusam varētu noteikt aptuveni 200 tūkst. cilvēku jeb 8,8% no iedzīvotāju skaita. Iespējams GMI pabalsta saņēmēju skaits varētu sasniegt 100 tūkst. cilvēku (4,4% no iedzīvotāju skaita).

Atgādinām, GMI pabalsta palielināšana ir viens no Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumiem, kas izstrādāta sadarbībā ar Pasaules Bankas un Starptautiskā Valūtas fonda ekspertiem.

Persona tiek atzīta par trūcīgu, ja tās ienākumi nepārsniedz 50% no valstī noteiktās minimālās mēnešalgas. No 2009. gada 1. janvāra minimālā alga ir 180 latu mēnesī.

Lai saņemtu GMI pabalstu, darbspējīgam pabalsta pieprasītājam ir jāslēdz vienošanās par sadarbību ar pašvaldības sociālo dienestu. Vienošanās mērķis ir veicināt darbspējīgo iedzīvotāju motivāciju meklēt iespēju iesaistīties darba tirgū un iespēju robežās atrast izdevību nepelnīt minimālos iztikas līdzekļus pašiem (piemēram, iesaistoties pašvaldības organizētajos darba prakses pasākumos ar 100 latu stipendiju), tādējādi izkļūstot no GMI pabalsta saņēmēju loka.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Preiļu slimnīcai nauda līdz gada beigām būs

● No oktobra darbiniekiem slimnīcā — par 37 slodzēm mazāk

Šonedēļ masu medijos izskanēja satraucoša ziņa — vairākām slimnīcām Latvijā šī gada novembrī un decembrī nav paredzēts finansējums. Saņemot jaunus līgumus ar valsti par veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu, ailītēs gada pēdējiem diviem mēnešiem ar melnu uz balta bijušas ierakstītas nullītes. Šo slimnīcu skaitā tika minēta arī Preiļu slimnīca. Vai preiļieši, līdzīgi kā sola viņu Ogres kolēģi, gatavojas protestiem, «Novadnieks» jautāja SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājam Jānim Anspokam.

Ministrija kļūdījusies

Izrādās, pagaidām protestiem neviens negatavojas, jo, kā skaidro J. Anspoks, «finansējums Preiļu slimnīcai nav samazināts un ir palicis tajā līmenī, kāds noteikts jau jūlijā parakstītajā līgumā». Pie tam esot piesīstīti pat pāris tūkstoši latu klāt, tāpēc līdz gada beigām stacionārajai aprūpei esot paredzēti ap 30 tūkstoši latu mēnesī. Nesaprašanās radusies tādēļ, ka septembrī un oktobrī nauda piešķirta dubultā apjomā, tas ir, avansā arī gada pēdējiem mēnešiem, bet dokumenti ar nullītēm finansējuma vietā elektroniskajā pastā slimnīcām nosūtīti kāda ministrijas ierēdņa kļūdas dēļ. «Viss ir normāli, cik nu tas pašreizējos apstākļos iespējams», mierina J. Anspoks.

Ja nebūtu iepriekš uzkrāto parādsaistību, ar piešķirto finansējumu Preiļu slimnīca varētu iztikt, secina iestādes

vadītājs. Taču parādi esot kā akmens kaklā, «es varu tikai brīnīties par Preiļu rajona padomes, kas līdz šī gada vasarai bija viens no SIA «Preiļu slimnīca» dibinātājiem, mieru un pat bezdarbību, regulāri saņemot atskaites un nerīkojoties, lai uzņēmuma parādu mazinātu,» saka valdes priekšsēdētājs.

Slimnīcā notiek optimizācija

Tā kā valsts finansējums stacionārajai aprūpei ir ievērojami samazināts, medicīnas iestādē uzsākta optimizācija. Jau oktobrī slimnīcā būs par 37 ārstu, medicīnas māsu un māsu palīgu slodzēm mazāk (līdz šim — 260 slodzes), tiks atlaisti darbinieki. Tomēr atlaisto skaits būs mazāks, jo daļa speciālistu iepriekš strādāja vairāk nekā vienu slodzi.

Līdzīga slodžu izvērtēšana un samazināšana iespējama arī turpmāk.

Slimnīcā pašlaik ir 60 gultas vietas, visās nodaļās ārstējas vidēji 45–50 slimnieki.

«Cilvēkiem nav pamata satraukumam, palīdzība tiks sniegta visiem,» apgalvo J. Anspoks. «Mums ir vienošanās ar Daugavpils reģionālo slimnīcu, ar kuru veidojam apvienību, ka gadījumos, kad pacientiem nepieciešama specifiska palīdzība (acu slimības, urologija, neiroķirurģija u.c.) vai vairāku ārstu speciālistu uzraudzība,

viņi tiks nogādāti ārstēšanai Daugavpilī.»

Knapāka pacientiem kļuvusi brokastu, pusdienu un vakariņu ēdienkarte. Ēdināšanas izdevumus vēl vairāk samazināt neesot iespējams, tie jau tāpat esot minimāli, taču pozitīvi, ka slimnīca neesot parādā produktu piegādātājiem.

Pēc SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētāja aplēsēm, uzņēmums sāksot atmaksāt savus parādu, sākot ar novembri.

«Ātro» izsaukumam jābūt pamatotam

J. Anspoks «Novadnieka» lasītājiem arī atgādina, ka nav pamata bažām par to, ka radušās problēmas ar neatliekamās medicīniskās palīdzības pakalpojumu sniegšanu. Tomēr «ātrā» palīdzība jāizsauc tikai tad, ja ir attiecīgas indikācijas, kad dzīvība ir briesmās.

«Daudz traģiskāk par slimnīcu skaita samazināšanu un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta reorganizāciju ir tas, ka pacienti nerūpējas par savu veselību, negriežas pie ģimenes ārstiem, ielaiž kaites. Laikus veikta vizīte pie ģimenes ārsta un ambulatori izmeklējumi izmaksā daudz lētāk nekā novēlota ārstēšanās slimnīcā,» saka SIA «Preiļu slimnīca» valdes priekšsēdētājs.

Bijušā Preiļu rajona teritorijā neatliekamo medicīnisko palīdzību var izsaukt pa tālruniem 03, 112 un zvanot uz mobilo tālruni 29294136.

Vienotajā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā iekļaujas arī Daugavpils

● Preiļos pagaidām strādā atsevišķi

Septembrī vienotajā valsts Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) dienestā darbu uzsākusi Daugavpils NMP stacija, kā arī Talsu NMP un brigādes no līdzšinējiem Gulbenes un Kuldīgas rajoniem. Kā «Novadnieku» informē NMP dienesta komunikāciju vadītāja Ilze Bukša, līdz ar jauno teritoriju pievienošanās NMP dienests nodrošina jau 69% no visiem izsaukumiem valstī.

Palīdzību tuvinās iedzīvotājiem

Uzsākot darbu valsts dienestā, brigādes arī turpmāk izbrauks uz izsaukumiem galvenokārt ierastajās, labi pazīnāmās teritorijās. Iedzīvotājiem ātrās palīdzības izsaukšanas tālrunu numuri minētajās teritorijās pagaidām vēl nav mainījušies. Tiklīdz būs plānotas izmaiņas, par to iedzīvotāji tiks informēti.

Lai pietuvinātu brigādes iedzīvotājiem un nodrošinātu mediku ātrāku ierašanos pie pacientiem, patlaban NMP dienests pārskata brigāžu izvietojumu visās tam pievienotajās teritorijās un plāno jaunu brigāžu punktu veidošanu. Līdz šim dienests jau atvēris divus jaunus brigāžu punktus, tostarp arī Tilzā. Kopumā ir apzināta nepieciešamība vairāk nekā 30 vietās valstī atvērt šādus punktus, tostarp arī līdzšinējā Daugavpils rajona teritorijā.

Apvienojot valsts dienestā pašvaldību NMP sniedzējus, pakāpeniski izzudīs

līdzšinējās brigāžu kustību ierobežojošās rajonu robežas. Tas ļaus vajadzības gadījumā uz izsaukuma vietu nosūtīt tuvāko brīvo brigādi no apkārtnējiem rajoniem, lai pacientam būtu iespēja mediku palīdzību saņemt ātrāk. Šobrīd, kā uzsver Ilze Bukša, šī problēma ir īpaši aktuāla līdzšinējo rajonu pierobežu iedzīvotājiem.

Izmēģinās pacienta pārņemšanas principu

Būtisks ieguvums, brigādēm strādājot vienotā sistēmā, ir iespēja pacientu operatīvi nogādāt atbilstošajā slimnīcā. Vienotā dienesta teritorijās tiek nostiprināts *brigāžu satikšanās un pacienta pārņemšanas* princips, lai pacientu nogādātu uz slimnīcu, kurā viņam nekavējoties var sniegt vajadzīgo palīdzību. Tas nozīmē, ka vietējā brigāde atbilstošos apstākļos nodod pacientu pretimbraucošai brigādei, pēc tam pati griežas savā apkalpes zonā un nodrošina nākamo izsaukumu operatīvu izpildi. Šis princips pielietojams arī, lai vajadzības gadījumā pacientam ceļā nodrošinātu augstāka līmeņa palīdzību, ārstu brigādei pārņemot pacientu no ārstu palīgu brigādes vai pacientu pārņemot reanimācijas brigādei.

Svarīga prioritāte dienestā šobrīd ir arī medicīnas personāla kvalifikācijas pilnveidošana. Katrā jaunajā vietā tiek testētas ikviena brigāžu mediku profesionālās zināšanas un praktiskās iemaņas. Tas ļauj precīzi noskaidrot un no-

drošināt nepieciešamo papildu apmācību, ņemot vērā būtiskās izmaiņas slimnīcu darbā un pieaugošo brigāžu mediku slodzi un atbildību.

Preiļi pagaidām strādā atsevišķi

Pašvaldību pārziņā esošo NMP sniedzēju apvienošanās valstī sākās šī gada aprīlī. Apvienošanās plānots pabeigt līdz 2010. gada beigām. Preiļu slimnīcas ātrie pagaidām strādā atbilstoši iepriekšējai kārtībai, tas ir, darbojas patstāvīgi. Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu slimnīcas galvenā ārste Viktorija Šmukste, iekļaušanās vienotajā valsts NMP dienestā termiņš pagaidām nav zināms. Tuvāka skaidrība, iespējams, radīsies pēc šodien, 25. septembrī, Daugavpilī rīkotā Latgales reģiona semināra «Eiropas Savienības struktūrfondu finansējums pirmsslimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības sistēmas attīstībai». Seminārā tiks runāts par vienotā dienesta izveides procesu, plānotajām izmaiņām un NMP dienesta Latgales reģionālā centra darbības attīstību. Seminārā piedalīsies ne tikai NMP iestāžu un slimnīcu, bet aicināti arī pašvaldību vadītāji, Latgales reģiona plānošanas padomes, Latgales reģiona attīstības aģentūras pārstāvji. Kā teic V.Šmukste, situācija nav viennozīmīga, arī viedokļi par valsts NMP dienesta veidošanu reģionā ir atšķirīgi.

Pacietības sliekšnis vēl nav pārkāpts

Šonedēļ meteorologi savās prognozēs bija kļūdījušies — solītie spēcīgie vēji un lietus mākoņi Latgalei nez kur garām pakliduši. Ja arī kādu mirkli nosmidzina, tas tāds nieks vien ir, gluži atbilstoši rudens sākumam. Kartupeļu laukos vairs tikai pa retam talcinieku pulciņam. Raža sabērta šķūņos un nojumēs, kartupeļi apzāvē sātus un pošas uz ziemošanu pagrabos. Īstais laiks mēslu talkām, ja vien tās par talkām var nosaukt. Sabrauc pāris traktori, sakrāmē *labumus* piekabēs un, viens divi, izārda par gaidini. Atliek tikai apart, lai zemīte atpūšas un gaida nākamo pavasari. Ierastā, Dabas mātes gadu simtiem noteiktā kārtība ir nemaināma un droša.

Kaut nu tikpat droša un pārlicenoša būtu arī mūsu dzīve. Bet kas to deva! Ik diena nāk ar jauniem satraukumiem un jaunām problēmām, kas vidējo ierindas cilvēku jau tiktāl samulsinājuši, ka vairs neattop ne rīta, ne vakara. Nesen Latvijā bija ieradies augsta ranga kungs no Eiropas — Starptautiskās darba devēju organizācijas ģenerālsēkretārs Antonio Penjasola. Tika spriests par to, kā veicināt mazo un vidējo uzņēmumu izdzīvošanu, jo, raugi, uzņēmējdarbība ir vienīgais pamats, uz kura var veidoties izaugsme. Bet tas jau skaidrs pat manam lauku mincim Villijam, kurš rīta agrumā sēž kūtis durvju priekšā un gaida siltu pienu — būs govys, būs arī piens un kaķim pilns puncis, tā teikt, labu labie apstākļi izaugsmei. Ja runčuks nemedītu peles šķūnī, bet staigātu uz divām kājām, sēdētu (pareizāk teikt — strādātu) valdībā, iespējams, viņam būtu vairāk saprašanas par Latvijas laukos notiekošo nekā mūsu ministriju ierēdņiem. Viņi gan ir izglītotāki nekā mans Villijs, kuram gudrības vien tik, cik mamma kaķene iemācījusi un pats dzīves skolā ieguvis, toties Villijs turas pie dzīves realitātes un negriež savu galviņu par lietām, ar kurām slapju pieri mokās mūsu valdības viri, ministriju klerki un visu krāsu partiju deputāti parlamentā. Atrodies tālu no valsts varas komandlīnija, ne man, ne manam kaķim nekādi netaisīti, kāpēc augšā tik bezjēdzīgi un lieki tiek tērēts laiks neauglīgos strīdos, dienām un naktīm diskutējot par lietām, kas valsts ekonomikas atlabšanu nu nekādi nepaātrinās (kaut vai par lopu kaušanu atbilstoši islāma tradīcijām), vai, gluži otrādi, pēkšņi izvīrot ideju, ka alkoholu jāļauj tirgot līdz pulksten 23.00. Tās, lūk, būšot liels ieguvums valsts budžetam, aprēķināts pat, ka tādā veidā tiksot iekasēti 12 miljoni latu. Villijs (viņš gan alkoholu nelielo un nekad nav lietojis) teiktu, ka tad jau labāk vajadzētu likvidēt visus ierobežojumus un ļaut tirgoties uz nebēdu visu sauzlēšajās «točkās». Tas tik būtu atbalsts uzņēmējdarbībai! Un ērtības dzērājiem...

Lai paliek kaķis, viņam optimisma vienmēr pilnas ūsas. Toties, runājoties ar cilvēkiem, brīžiem atliek tikai pabrīnīties par viņu izturību, pacietību, joprojām saglabāto humora izjūtu. Pilsētnieki šiverējas pa tirgu, pērk pa lēto dārzeņus, konservē, marinē, krāmē burciņas pieliekamā plauktos, lai ziemā, kad apgriezās algas būs atdotas par dārgo apkuri un citiem komunālajiem maksājumiem, atvestu no lauku radiem kartupeļu maišeli un piekodu vārtājiem, ceptajiem vai šmorētajiem tupeņiem kādu pašgatavotu salātiņu. Laucinieki, kam saglabājusies patīkšana fermā iet un tīrumā braukt, gatavi kopīgiem spēkiem sarakstīt zemnieku izdzīvošanas rokasgrāmatu. It īpaši tie, kuri nodarbojas ar piena lopkopību. «Latvijas Avīzē» šonedēļ bija publicēta tabula par vidējām piena cenām Eiropas Savienības valstīs. Smejies vai raudi, bet Latvijā tā joprojām ir viszemākā — tikai 15,54 eiro par 100 kilogramiem, kamēr lielajā vairumā ES valstu svārstās vidēji no 22 līdz 26 eiro par 100 kilogramiem. Eiropā zemnieki saņem krietni lielākus atbalsta maksājumus, bet protestē, lej pienu laukā. Mūsējie — klusē un pacietīgi gaida. Ko gaida? Nezinu... Laikam jau pacietības sliekšnis vēl nav pārkāpts. Taču daudz vairs nav palicis.

Reorganizēto skolu pedagogiem izmaksās atlaišanas pabalstus

Ministru kabinets atbalstīja finansējuma piešķiršanu pedagogu pabalstiem, kuri atbrīvoti no darba saistībā ar izglītības iestādes slēgšanu, reorganizēšanu vai pedagogu skaitu samazināšanu, informē Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja vietniece Ilze Dišlere.

Pabalstus izglītības reformas rezultātā darbu zaudējušajiem pedagogiem Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija (RAPLM) aprēķināja, ņemot vērā pašvaldību iesniegto informāciju. RAPLM vēl jāvienojas ar Finanšu ministriju par datiem, kas pieprasāmi no pašvaldībām, lai nodrošinātu līdzekļu ieskaitīšanu pašvaldību budžetos.

RAPLM apkopotā informācija liecina, ka līdz šī gada 1. septembrim sakarā ar izglītības sistēmas reformu 25 pašvaldībās tiek slēgtas 47 skolas un atbrīvoti 680 pedagogi, kuru atlaišanas pabalstu izmaksai nepieciešami 619 570 latu. 25 pašvaldībās tiek reorganizētas 45 skolas un atbrīvoti 290 pedagogi, kuriem atlaišanas pabalsti nepieciešami 208 095 latu apmērā. Tāpat 749 pedagogi atbrīvoti atbilstoši noteiktajam skolēnu skaitam uz vienu pedagogisko likmi un pabalstu izmaksai nepieciešami 366 567 latu. Līdz ar to 1719 pedagogu atlaišanas pabalstu izmaksai pavisam kopā nepieciešami 1 194 241 Ls.

Saskaņā ar Darba likumā noteikto, uzteicot darba līgumu gadījumos, ja tiek samazināts darbinieku skaits vai tiek likvidēts darba devējs, darba devējam ir pienākums izmaksāt darbiniekam atlaišanas pabalstu.

Atlaišanas pabalstus valsts un pašvaldību institūciju darbiniekiem no šī gada 29. jūnija līdz 31. decembrim nosaka atbilstoši likumam «Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009. gadā». Likums paredz, ka pabalsts izmaksājams 0,95 mēneša vidējo izpeļņu apmērā, ja amatpersona (darbinieks) pie attiecīgā darba devēja bijusi nodarbināta mazāk nekā piecus gadus, vai arī viena mēneša vidējās izpeļņas apmērā, ja amatpersona (darbinieks) pie attiecīgā darba devēja bijusi nodarbināta vairāk nekā piecus gadus.

VID INFORMĒ

Kvišu grāmatiņas un biļetes var reģistrēt arī elektroniski

Valsts ieņēmumu dienests informē, ka nodokļu maksātāji var grāmatiņas brošētas kvītis un biļetes turpmāk reģistrēt, ne tikai personīgi vērsoties VID, bet arī elektroniski, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

Lai reģistrētu grāmatiņas brošētas kvītis vai biļetes elektroniski, nodokļu maksātājiem nepieciešams aizpildīt un nosūtīt iesniegumu par kvišu vai biļešu numuru reģistrēšanu, kas jānosūta VID, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

Pēc apstiprinājuma saņemšanas no VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas nodokļu maksātāja amatpersona to reģistrēšanu apliecina uz kvišu vai biļešu grāmatiņas vāka ar parakstu un zīmogu, norādot kvišu vai biļešu reģistrācijas datumu VID.

Kvišu grāmatiņu lietotāji ir personas, kas veic saimniecisko darbību un kurām atļauts darījumu apliecināšanai neizmantojot elektroniskās kases aparātus, piemēram, dažādu pakalpojumu sniedzēji privātp praksēs, skaistumkopšanā.

Valsts ieņēmumu dienests aicina nodokļu maksātājus slēgt līgumus ar VID par elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietošanu jau tagad un apmeklēt bezmaksas seminārus, mācības par sistēmas lietošanu visās VID Latgales reģionālās iestādēs nodaļās atgādina, ka ar 2010. gada janvāri visām juridiskām personām un fiziskām personām, kas veic saimniecisko darbību, pārskati un atskaites VID būs jāiesniedz elektroniski.

Uzklausīja norvēģu ieteikumus ezeru efektīvākai apsaimniekošanai

● Latvijas Zivju resursu aģentūras, Latvijas Universitātes, Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācijas un Norvēģijas akvakultūras pētniecības institūta «NOFIMA» rīkoto mācību dalībnieki — 45 uzņēmēji, zemnieki, topošie zivsaimnieki — kopā ar projekta īstenotājiem no Latvijas un Norvēģijas Rušonas ezera krastā. Foto: A.Šņepsts

Pagājušās nedēļas nogalē, no 17. līdz 19. septembrim, Riebiņu novada Rušonas pagasta zemnieku saimniecībā «Silmalas» notika Latgales reģiona akvakultūras uzņēmēju mācības, kuras vadīja speciālisti no Norvēģijas. Pasākums notika ar Norvēģijas valsts finansējuma atbalstu projekta PROMIWA ietvaros, tā īstenošanā iesaistīti četri partneri — Latvijas Zivju resursu aģentūra, Latvijas Universitāte, Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija, kā arī Norvēģijas akvakultūras pētniecības institūts «NOFIMA».

Uzdevums — vairogt zināšanas

Kā «Novadniekam» pastāstīja Latvijas Zivju resursu aģentūras iekšējo ūdeņu un akvakultūras laboratorijas pētnieks, projekta ceturrtās aktivitātes vadītājs Kaspars Abersons, projekta būtība ir mazināt pašlaik nozīmīgāko problēmu Latvijas akvakultūrā un iekšējo ūdeņu apsaimniekošanā — informācijas, pieredzes un izglītotu speciālistu trūkumu. Šī problēma tiek risināta, ne tikai mācot speciālistus, bet arī izstrādājot ieteikumus iekšējo ūdeņu efektīvākai apsaimniekošanai — paredzēta zivju ielaišanas plāna izstrāde, zivju ielaišana un pasākuma sekmju izvērtēšana vairākos modeļeros, tajā skaitā arī vairākos Latgales ezeros, kā arī nozares informācijas sistēmas izstrādāšana, izglītības iespēju pilnveidošana un citi pasākumi.

«Tomēr cilvēki ir ne tikai jāizglīto, bet arī jānodrošina kooperēties, jo vienatnē būs grūti,» saka K.Abersons. «Šajā ziņā veiksmīga iespēja ir sadarbība ar Norvēģiju un zināšanu pārņemšana, jo šajā valstī iekšējo ūdeņu apsaimniekošanā ir uzkrāta bagāta pieredze. Protams, par varītēm kooperēties nevienam nespiedis, bet ir jāsaprot, ka daudz izdevīgāk un perspektīvāk ir vienam uzņēmējam nodarboties ar vaislinieku audzēšanu un ikru gatavošanu, otram — ar preču zivju audzēšanu.»

Varēs mācīt citus

Projekta ietvaros notikušajās mācībās zināšanās dalījās augsta līmeņa nozares speciālisti — Norvēģijas pārtikas, zivsaimniecības un akvakultūras pētniecības institūta «NOFIMA» zinātniece, zinātņu doktore Mette Sorensen, «NOFIMA» pētniecības direktors Torbjorns Aasgaard, institūta pētniece Asa Maria Espmark un pētnieks Arne Kiltelsen.

Mācības «Silmalās» bija ļoti apmeklētas, semināra rīkotāji atzīst, ka visus interesentus nemaz nav spējuši uzņemt,

tomēr rasta iespēja piedalīties 45 uzņēmējiem. Tas nozīmē, ka reģionā, kur ir daudz ezeru, aug interese par to izmantošanu zivju un vēžu audzēšanā. Pēc mācībām visi klausītāji varēs turpināt darboties kā attiecīgās jomas pasniedzēji Latvijas vēžu un zivju audzētāju asociācijas rīkotajās mācībās.

Diemžēl pagaidām Latvijā nav mācību iestāžu, kur šajā jomā varētu iegūt augstāko izglītību, teic K.Abersons. Tāpēc pašlaik izveidoti augstākās izglītības kursu moduļi, lai, tos ieviešot, interesenti varētu specializēties akvakultūrā un iegūt augstāko izglītību. Interesi par to izrādījis projekta sadarbības partneris — Latvijas Universitāte, ar kuru jau parakstīts līgums speciāla mācību kursa izveidošanai bioloģijas fakultātē.

Uzņēmējus mudina kooperēties un meklēt ārējo tirgu

Projekta vadītāja Gaļina Kaņejeva atzīst, ka mācībām pieteikušies zemnieki, lauku uzņēmēji un grupa Lūznavas profesionālās vidusskolas audzēkņu un pasniedzēju. Tā Latvijā ir vienīgā izglītības iestāde, kur jaunieši var iegūt zivkopja profesiju. Pie tam vairāki skolas absolventi jau ar panākumiem strādā Norvēģijas uzņēmumos un par viņiem saņemtas ļoti abas atsauksmes. Norvēģijas nodarbinātības aģentūras jau dibina kontaktus ar šo skolu, lai aicinātu darbā arī citus jaunus speciālistus. Diemžēl pašu mājās viņiem darba iespējas ir ierobežotas. Latvijā nav viegli būt uzņēmējam akvakultūras jomā, saka projekta vadītāja, tā ir riskanta nozare.

Atbildot uz jautājumu, kādas ir Latvijas potences zivju un vēžu audzēšanā, G.Kaņejeva atbildēja apstiprinoši — resursi ir, jādodomā, kā tos izmantot. Norvēģijas partneru vērtējums liecina, ka mēs esam samērā maza valsts ar mazu iekšējo patēriņu. Tātad — jādodomā par tirgošanās iespējām ārvalstīs, kas ir pilnīgi reāli. Galvenie konkurenti varētu būt Ķīna, tomēr šis lielvalsts specifika ir silto ūdeņu zivju produkcija. Vienīgais «bet» ir atbilstošas politikas trūkums mūsu valstī, kas veicinātu uzņēmējdarbību akvakultūrā, kā arī tas, ja uzņēmumi spētu kooperēties un sadalīt procesu no zivju ikru inkubēšanas līdz preču zivju nogādei veikalos.

«Latgalē ir ļoti čaki cilvēki, kuri prot un grib strādāt. Viņi ir ļoti zinātrībiši. Tāpēc projekta ietvaros ceram izveidot akvakultūras izglītības centrus, kuros kā lektori turpmāk strādās arī pašreizējie mācību klausītāji. Turpmāko piecu gadu laikā viņi savas zināšanas nodos citiem interesentiem. Viens no šiem centriem tiks veidots Lūznavā sadar-

bībā ar Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociāciju, otrs centrs, iespējams, veidosies zemnieku saimniecībā «Silmalas» Rušonas pagastā. Tādā veidā ne tikai zināšanas tiks nodotas tālāk, bet arī stiprināta Latvijas pieredze,» par nākotnes iecerēm stāstīja G.Kaņejeva.

Apnicis mācīties no savām kļūdām

Viens no kursu klausītājiem, zemnieku saimniecības «Silmalas» īpašnieks Arvids Soldāns, kuram zivkopībā jau uzkrāta pieredze, atzina, ka Latgales uzņēmējiem trūkst zināšanu. Norvēģijā nopietns darbs sācies jau 1968. gadā, tagad zivju un vēžu audzēšana dabiskajās ūdenstīpēs ir augstā līmenī. Šādas mācības ir laba iespēja papildināt zināšanas, kas līdz šim krātas vienīgi praktiskajā darbā, mācoties no savām kļūdām.

Atzinīgi akvakultūras speciālistu mācības vērtēja arī Lūznavas profesionālās vidusskolas zivkopības skolotāja Silviņa Smirnova un šīs skolas audzēknis Juris Brolišs. Juris pavasarī saņēms atestātu un pagaidām par darba meklējumiem Norvēģijā izsakās atturīgi. Viņš vēlas uzsākt zivkopības biznesu savās mājās bijušā Rēzeknes rajona Kaunatas pagastā.

Norvēģu padomi

Lektore no Norvēģijas, institūta «NOFIMA» zinātniece Mette Sorensena, daloties iespaidos par projekta gaitu, atzina, ka Latvijā cilvēku interese par zivju audzēšanu ir milzīga. Būtiskākais — sniegt viņiem zināšanas un prasmes, padomus, kā ieviest jaunākās tehnoloģijas. Latgales reģionā lektorei licies interesanti, ka zemnieki un uzņēmēji cenšas attīstīt vairākas nozares vienlaikus, piemēram, tūrisma uzņēmējdarbību un zivkopību. Tā kā pilsētās koncentrēts liels iedzīvotāju skaits, vasarās viņi labprāt atpūšas laukos, tāpēc pilsētnieku atpūta pie ūdeņiem, kur var nodarboties ar makšķerēšanu, dos finansiālu labumu arī lauciniekiem. Pašlaik zemniekiem tikai nepieciešama valsts palīdzība viņu idejas attīstīt tālāk, jo Latvijas tirgus vēl nebūt nav piesātināts ar vietējās izcelsmes zivīm. Lai akvakultūra būtu perspektīva nozare, nepieciešams attīstīt marketingu, jādodomā, kā zivis nogādāt tirgū, jāzina, ko cilvēki labprātāk pirks — dzīvu zivi vai varbūt cepšanai sagatavotu zivs steiku iepakojumā. Tajā pašā laikā nepieciešams attīstīt intensīvās saimniecības, kur zivis ražo lielākos apjomos un kur uz vietas ir arī kautuve.

L.Kirillova

26. SEPTEMBRĪ — EIROPAS VALODU DIENA

Piketā atgādinās par latgaļu valodu

Sestdien, 26. septembrī, pulksten 9.00 Rīgā pie Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas notiks pikets latgaļu valodas atbalstam. Kā informēja biedrība «Latgales tradicionālās kultūras centrs «Latgaļu sāta»», piketa, kurš saskaņots Rīgas domē, organizētājs ir Mareks Gabrišs. Eiropas Valodu dienas valodu darbnīcās «Iepazīsti valodas», kas 26. septembrī notiks Rīgas Valsts 1. ģimnāzijā, būs iespēja iepazīt un apgūt spāņu, lietuviešu, igauņu, vācu, angļu, franču, grieķu, ungāru, itāļu, islandiešu, dāņu, norvēģu, armēņu, esperanto, līvu un latviešu valodu, bet latgaļu valodai šāda iespēja tiks liegta. Informācijā, ko «Novadnieks» saņēma no minētās biedrības, teikts, ka Eiropas Valodu dienu rīkotāji (Latviešu valodas aģentūra (LVA), atkal noklusē par latgaļu valodas esamību Eiropā un pasaulē, lai gan Valsts valodas likuma 3. punkta 4. apakšpunktā rakstīts «Valsts nodrošina latgalešu rakstu valodas kā vēsturiska latviešu valodas paveida saglabāšanu, aizsardzību un attīstību».

Kad latgaļu valodas aizstāvji vērsās

pie LVA darbiniekiem un piedāvāja valodu darbnīcās iepazīstināt interesentus ar un par latgaļu valodu, no LVA tikusi saņemta atbilde, ka «piedāvājums nāk par vēlu, jo šī gada programma ir izveidota, plakāti ir nodrukāti un informācija jau nosūtīta.» Bet tieši no LVA reklamām arī iegūta informācija, ka šādas valodu darbnīcas šogad būs, un tāpēc latgaļu priekšlikums nāca tieši šajā un ne citā brīdī.

Piketa rīkotāji no valsts pieprasa: ievērot Valsts valodas likumu un pārtraukt latgaļu valodas ignorēšanu un diskriminēšanu; valsti noteikt vienu iestādi vai amatpersonu, kura rūpēsies darboties, ne tikai formālos vārdos par latgaļu literārās valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.

Rīkotāju nākotnes mērķis — latgaļu valoda kā reģionālā valoda Latgalē atbilstoši Eiropas hartai par reģionālajām valodām.

Atzīmē Eiropas valodu dienu

Eiropas Komisijas rīkoti pasākumi par godu Eiropas Valodu dienai 26. septembrī ilgst visu šo nedēļu. Galvenais

notikums bija 24. un 25. septembrī Briselē notiekošā konference par agrīnu valodu apguvi. 22. septembrī Briselē svinīgi atklāta Uzņēmējdarbības platforma daudzvalodībai, kura veicinās sabiedrības diskusijas. Parīzē 23. septembrī notika filmas «Tulkot Eiropai» pirmizrāde par tematu «Franču valoda — retums?». 24. septembrī Luksemburgā notika konference par tehnoloģiju iespējām palīdzēt tulkotājiem, kā arī debates par daudzvalodību plašsaziņas līdzekļos. Valodas nedēļas ietvaros notikuši daudzi un dažādi pasākumi bērniem.

Arī Latvijā ar Eiropas Komisijas pārstāvniecības atbalstu sarīkoti vairāki Eiropas Valodu dienas pasākumi. Gulbenē, Valmierā un Jelgavā izskanēja bilingvālie dzejas lasījumi, radio «Skonto» organizēja konkursu «Valodu karuselis». 26. septembrī Rīgas Valsts 1. ģimnāzijā notiks 16 valodu darbnīcās «Iepazīsti valodas», uz ko īpaši aicināti skolēni un studenti.

Plašāka informācija par Eiropas Valodu dienu Latvijā apskatāma Latviešu valodas aģentūras interneta mājaslapā www.valoda.lv.

Sagatavoja L.Rancāne

VĀRKAVAS NOVADĀ

Labiekārto vietu atpūtai un izklaidēm

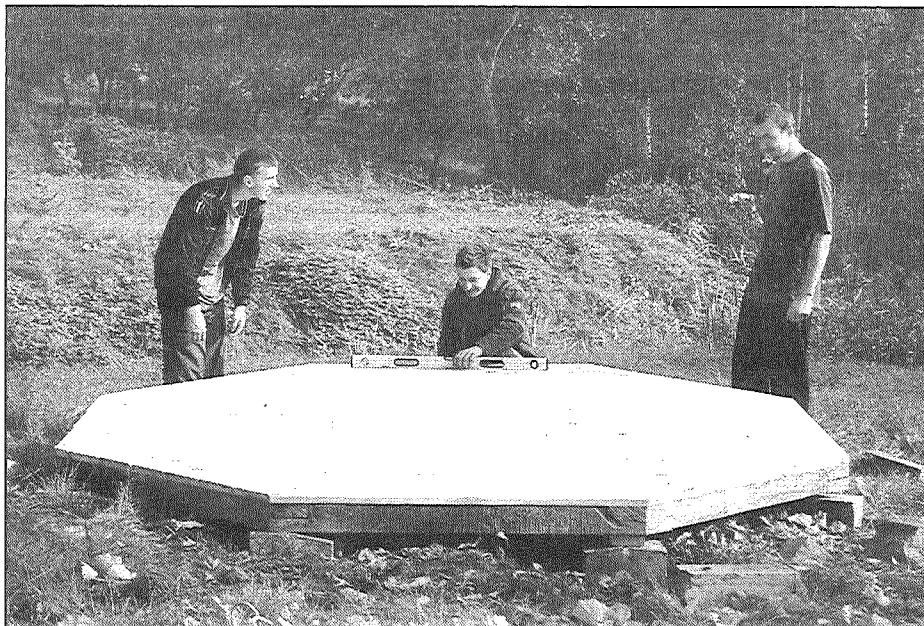
Vārkavas novada Vārkavas pagasta centrā ir kāda mākslīgi veidota pussala, uz kuras vietējie iedzīvotāji reizēm atpūšas. Tagad šeit notiek labiekārtošanas darbi, realizējot Valsts Kultūrkapitāla fonda materiāli atbalstīto projektu — āra maizes krāsns būvēšanu. Projekts tapis vēl pirms Vārkavas pagasta apvienošanās ar Vārkavas novadu. Kā informēja Vārkavas novada domes izpilddirektors Elmārs Sparāns, projekta izpildes termiņš tika pagarināts, tomēr piešķirtie 400 latī bija jāizlieto līdz šī gada novembrim. Sākotnēji maizes krāsns bija paredzēta topošajā klētī, taču dažādu apstākļu dēļ no šīs ieceres nācies atteikties un steidzīgi lemt par tās atrašanās vietu. Darbu gaitā iecere nedaudz mainījies un tapis kamīns, kas nodar āra apstākļiem, bet par piemērotāko vietu atzīta pussaliņa. Uz tās atradīsies arī lapenīte. Arī tā top par līdzekļiem, kas iegūti ar projekta starpniecību. Šo projektu atbalstīja Hipotēku un zemes banka. Apkārtnē šeit ir pievilcīga, tāpēc gan vietējie iedzīvotāji, gan garāmbraucēji varēs atpūsties lapenītē, bet dažādos sarīkojumos izmantot kamīnu, teica Elmārs Sparāns. Atpūtas vieta būs gatava jau līdz septembra beigām.

Savukārt Vārkavas tautas nama vadītāja Elvira Āboliņa pastāstīja, ka oktobra sākumā — zeltainajā lapkritī — notiks salīņas atklāšanas pēcpusdienu, iemēģinot kamīnu un lapenīti. Jāpieliek punkts lauku rudens darbiem, jānosvin Mīķeļdienu, jāiekurina kamīns, teica Elvira Āboliņa. Ar laiku paredzēts uz salīņas izveidot arī apstādījumus un to tālāk labiekārtot.

L.Rancāne

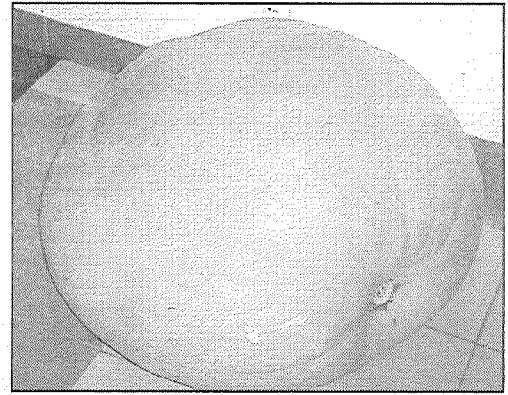

● Vārkaviešiem atpūtas stundām būs kopīgs āra kamīns.

● Vārkavas pagasta centrā top lapene. Tās būvēšana uzticēta Igoram Andrejevam (no kreisās), Jānim Vaivodam un Sandim Ancānam. Foto: A.Šņepsts

Meklē Latvijas lielākos ķirbjus

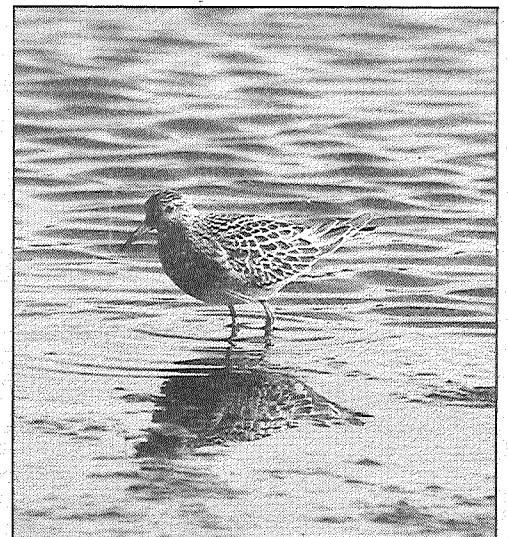
«Maxima Latvija» aicina ikvienu ķirbju audzētāju pieteikt savu lolojumu šī gada ķirbju čempionātam no 23. septembra līdz 18. oktobrim, lai atrastu vislielāko un vissmagāko oranžo ogu visā Latvijā.

Kā ik gadu rudens ražas laikā viens no košākajiem un pamaņamākajiem dārzā ir ķirbis, saukts arī par indiāņu ābolu un pasaules lielāko ogu. Bet ķirbji nav tikai apaļi un oranži, — tie pārsteidz ar neizsmeļamu formu, lielumu un krāsu dažādību. Tieši tādēļ «Maxima Latvija» jau ceturto gadu pēc kārtas aicina visus ķirbju audzētājus amatierus un profesionāļus pieteikt savus lolojumus, lai cīnītos par Latvijas lielāko un smagāko ķirbja titulu un saņemtu arī vērtīgas balvas!

Lai piedalītos konkursā, ķirbju īpašniekiem jānomēra sava ķirbja apkārtmērs gan horizontāli, gan vertikāli, un iegūtie dati kopā ar ķirbja atrašanās vietu un sava tālruna numuru jādara zināmi, zvanot pa bezmaksas tālruni 80002020 (darba dienās no plkst. 8.00 līdz plkst. 17.00) vai rakstot uz elektroniskā pasta adresi info@maxima.lv ar norādi, ka vēstule paredzēta dalībai konkursā. Pēc informācijas apkopošanas tiks izvēlēti desmit lielākie un smagākie ķirbji, lai 23. oktobrī Rīgas Zooloģiskajā dārzā suminātu Latvijas ķirbju čempionāta uzvarētāju.

Ikgadējais čempionāts «Latvijas lielākais ķirbis» šogad norisinās jau ceturto reizi, tādējādi popularizējot Latvijas dārzena augstvērtīgās īpašības. Pērn čempiona titulu ieguva Jānis Kalvāns no Rīgas rajona Piņķiem ar ķirbi, kura apkārtmērs bija 2 metri un 14 centimetri, bet svars — 61,05 kilogrami. Vai šogad rezultāts tiks pārspēts, uzzināsim jau 23. oktobrī.

Latvijā novērota jauna putnu suga — tundras šņibītis

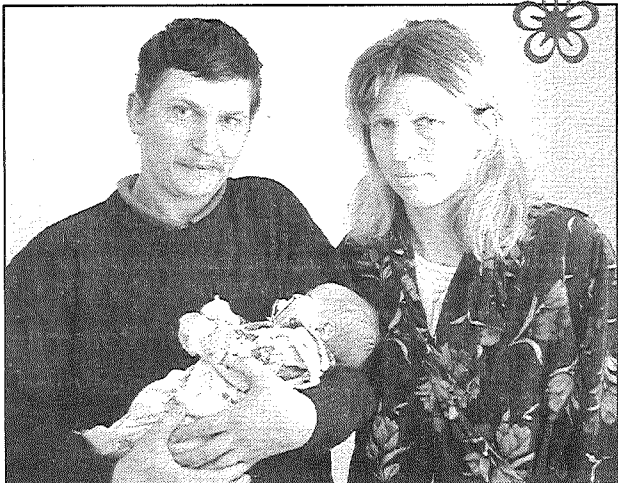

Septembrī Rīgas jūras līča ziemeļaustrumos — Ainažu jūrmalā (Salacgrīvas novads) — novērota jauna putnu suga Latvijā — tundras šņibītis *Calidris melanotos*. Šī ir 342. Latvijā sastaptā putnu suga. Putnu novēroja no fofotografēja Latvijas putnu fotogrāfe Daina Feldmane.

Tundras šņibiša dabiskais izplatības areāls ir Sibīrijas ziemeļaustrumi un Ziemeļamerikas ziemeļi. Tundras šņibiši jau iepriekš konstatēti citās Eiropas valstīs un šīs putnu sugas novērošana Latvijā tika prognozēta jau iepriekš.

Un aplidoja balta vēsts šo zemi: «Ir piedzimis bērniņš!»

Riebiņu novada Galēnu pagasta iedzīvotāja **Anita Briška** 15. septembrī dāvāja dzīvību jaukai, tumšmatīgai mazulītei. Meitiņa nosaukta par **Amandu**. Laimīgā māmiņa stāstīja, ka bērna vārdu izvēlējusies kopā ar meitas tēti **Kasparu**. Mazo māšeli un mammu mājās no slimnīcas gaidīja arī lielie brāļi — pusaudži **Aigars** un **Kristaps**.

Anita un Kasparš strādā savā piemājas saimniecībā, dzīvo kopā ar vecmāmiņu **Paulīnu**, kas palīdzēs auklēt mazmeitiņu. Viņai, tāpat kā otram vecvecāku pārim — **Valentīnai** un **Jānim** — mazbērnu pulciņš itin kupls.

Mazo **Amandu** paredzēts kristīt pēc kaļoju tradīcijām.

Ilona Moisejenoka ceļu uz Preiļu dzemdību nodaļu mēroja no tālienes — no robežpilsētas Zilupes. Ludzas jaunā slimnīca slēgta, tad nu nācies apklausties, kur topošajām māmiņām labākie apstākļi. Daudz atzinīgu vērtējumu bijis dzirdēts par Preiļu dzemdību nodaļu, tāpēc viņa to arī izvēlējusies. 16. septembrī te nāca pasaulē **Ilonas** dēlens, un tagad viņa ir trīs dēlu māmiņa. Jaundzimušais nosaukts par **Ņikitu**. Šis vārds patīkot arī dēla tētim **Dmitrijam**.

Ilonas pirmais dēls **Vitālijs** jau gandrīz pieaudzis, mācās par automehāniķi, **Edgars** ir 2. klases skolēns.

Ilona strādā par auklīti bērnu patversmē. Diendienā saskarsme ar desmitiem bērnu, kuri nezina, kas ir vecāku rūpes un sirds siltums, jo nekad dzīvē to nav izbaudījuši. **Dmitrijs** nodarbināts mežizstrādē. Par jaundzimušo puisīti priecājas arī vecvecāki **Galina** un **Sergejs**. Ilonas dzimtā jau ceturta paaudze, jo savus mazbērņus sagaidījusi vecvecmāmiņa **Jevgēnija**.

Ilona ļoti atzinīgi novērtēja Preiļu dzemdību nodaļas medicīniskā personāla darbu un apstākļus, kādos te pasaulē nāk mazuliņš.

Pilādži — organisma attīrītāji

Pilādži kļūst arvien košāki un gatavāki. Tie ne tikai padara krāšņāku rudeni, bet ir arī vērtīgs dabiskais ārstniecības līdzeklis vai vienkārši našķis.

Dabā sastopami vairāki desmiti pilādžu veidu, to ogas jau kopš seniem laikiem izmantotas kā vitamīnu avots, garšviela un palīgs cīņā ar dažādām kaitēm. Pilādžu ogas der gan žāvēšanai, gan sulām, turklāt tās labi glabājas.

Daudziem nepatīk ogu rūgtenā garša, taču tā samazinās jau pēc pirmajām salnām, kā arī ogas sasaldējot. Literatūrā var atrast informāciju, ka košās ogas palīdz cīņā ar aterosklerozi, normalizē holesterīna daudzumu asinīs. Pilādži palīdz aknu, nieru, locītavu, kuņģa un zarnu slimību gadījumos, pret diabētu un mazasinību. Kaltēti pilādži ieteicami gremošanas veicināšanai. Šim mērķim pietiek reizē apēst tikai nedaudz vairāk kā desmit ogas. Turklāt karotinoīdi un pektīnvielas palīdz attīrīt organismu no dažādiem sāļiem. Pilādžogas satur P-aktīvās vielas, C vitamīnu, A vitamīna provitamīnu, tāpat arī dzintarskābi, ābolskābi, citronskābi, sorbīnskābi un dažādas aminoskābes.

Ir dažādi veidi, kā pašiem pagatavot pilādžu ziemai. Tos iespējams žāvēt. Lai to izdarītu, savāktās ogas ieteicams nomazgāt un žāvēt apmēram 60 – 70 grādos karstā cepeškrāsnī.

Ne pilādžogām iespējams pagatavot arī sulas, žeļejas un ievārijumus. Pilādžu žeļeju var paga-

tavot no kilograma ogu, kilograma cukura un glāzes ūdens. Ogas jānomazgā un jānoplaucē verdošā ūdenī, tad jāvāra ūdenī mikstas. Ievārijums gatavs tad, kad ābolu gabaliņi kļūst caurspīdīgi. Gatavo ievārijumu pilda burkā. Ieteicams burciņas aizvērt ar metāla vāciņiem.

Cita recepte paredz ievārijuma pagatavošanai izmantot kilogramu ogu, kas novāktas pēc pirmās salnas, kilogramu cukura un glāzi ūdens, kā arī vaniņu. Ogas noskalo un notecina sietā, ūdeni ar cukuru savāra sīrupā, pievieno ogas un vāra, noņemot putas. Karstu ievārijumu pilda burkā un aizvērt.

Pilādži jānomazgā, bet āboli jānomizo un jāsgriež mazos gabaliņos. Pilādžus, ābolus, cukuru un vaniņas standziņas liek katlā un vāra, ik pa laikam noputojot. Ievārijums gatavs tad, kad ābolu gabaliņi kļūst caurspīdīgi. Gatavo ievārijumu pilda burkā. Ieteicams burciņas aizvērt ar metāla vāciņiem.

Cita recepte paredz ievārijuma pagatavošanai izmantot kilogramu ogu, kas novāktas pēc pirmās salnas, kilogramu cukura un glāzi ūdens, kā arī vaniņu. Ogas noskalo un notecina sietā, ūdeni ar cukuru savāra sīrupā, pievieno ogas un vāra, noņemot putas. Karstu ievārijumu pilda burkā un aizvērt.

Izmantoti interneta resursi

VĀRDS UN TĀ SKAIDROJUMS

28. septembris

SERGEJS. *Pirmais tips.* Izdarīgs, sirsnīgs, kulturāls; pazist grūtības, ārkārtīgi smagi pārdzīvo neveiksmes. Ir augstas prasības pret sevi. Neatīst nekādas sentimentālas «cīepstēšanas un siekalošanās». Profesijā sasniedz augstu varēšanas pakāpi.

Otrais tips. Untumains, nepacietīgs, ātri aizsvilstas un tikpat ātri aizmirst dusmas. Tāpat kā bērns mēdz zaudēt mēra sajūtu.

Latvijā reģistrēti 26 290 Sergeji.

SVETLANA. Raksturā ir ātri uzbudināma un nenosvērta. Taču viņa ir talantīga, ar bagātu humora izjūtu. Ļoti dzīvi māk iejusties jebkurā situācijā. Ar iecietīgu skepsi vērtē notikumus. Viršiņīgi tiek pāri bīstamām krācēm.

Latvijā reģistrētas 20 853 Svetlanas.

LANA. Prasmē vienkārši un neuzkrītoši kārtot savu un citu dzīvi slēpjas Lanas gudrība un šarms. Viņa prot kombinēt un uzvarēt.

Latvijā reģistrētas 843 Lanas.

29. septembris

MIKELIS. Zemes romantiķis. Labsirdīgs, izveicīgs un nebīstas atsegt savu patieso dabu. Jūtu un gara dedzība, ilgas pēc skaistām attiecībām, cēls patoss un aizrautība raksturo Miķeļa dabu. Viņam piemīt arī latviešu zemnieka viltība.

Latvijā reģistrēti 526 Miķeļi.

MIKUS. Par spīti neatkarīgajam raksturam, viņam nepieciešams atbalsts, taču Mikus zina, ka panākumi gūstami zvēriņā darbā. Darbības nerimtība un principālitate virza Miku pa labklājības ceļu.

Latvijā reģistrēti 768 Mikus.

MIKS. Reāls, veikls, oriģināls un sakaņīgs sava amata meistars. Nekad necenšas būt avantūrists, bet zina, ka dzīvi nedrīkst lieki sarežģīt. Ir brīvs un atraisīts jebkurā sabiedrībā.

Latvijā reģistrēti 611 Miki.

MIHAILS. Drosmīgs un radošs talants. Viņam piemīt gaume un izsmalcinātība. Noslēpumains raksturs, par kuru var izvirzīt tikai minējumus: Kā šķetinās Mihaila mūžs, to zina vienīgi viņš pats. Dažkārt Mihails piemirst, ka spēks nerodas no šaubām, sacelšanās vai nīgām, taš aug no mīlestības.

Latvijā reģistrēti 10 008 Mihaili.

30. septembris

ELMA. Atzīst komfortu, bet pašai daudz jānopūlas, lai to izcīnītu. Labsirdīga un sabiedrībā tiecas pēc ievērojama cilvēku tuvuma. Jūtīgas sirds-izglītības paraugs.

Latvijā reģistrētas 108 Elmas.

ELNA. Aizmirstība ir labākais Elnas garastāvokļa paudējs. Viņas dzīves dzelmē slēpjas zemūdens rīfi, kaislības un ilgas.

Latvijā reģistrētas 3 Elnas.

MENARDA. Vēlas, lai citi visu dara pēc viņas prāta. Dažkārt attiecībās izveido stikla sienu starp sevi un partneri. Kā to nojaukt, — pati nezina. Atrast pašai sevi — to Menarda spēj tikai ar lielām pūlēm!

Latvijā reģistrētas 7 Menardas.

1. oktobris

ZANDA. Diezgan gaisīga un valšķīga būtne, kas nerēķinās ar apkārti, — tikai lai pašai būtu labi. Labprāt izfantazēs kādu versiju, lai iegūtu materiālas vērtības.

Latvijā reģistrētas 1375 Zandas.

ZANDIS. Meklē skandalozu popularitāti. Vai tas Zandim izdodas? Jā, laikam jau tikai izņēmumgadījumos.

Latvijā reģistrēti 32 Zandi.

LĀSMA. Nenoliedzami savdabīga. Viņai piemīt izsmalcinātība, vulkānisks temperaments, starojošs nemiers, garīgas pašatkāsmes spējas, izaicinošs stils, kas vērstas pret mietpilsonību. Samaitātas šķīstības pievilcība. Kā magnēts pievelk dzelzi, tā Lāsma meklē būvmateriālu savai garīgajai personībai. Viņas sirds sašķēļ tuvredzīgo cilvēku bangas un atrod sevi mīlā. Lāsma šūpojas starp nakti un dienu, starp gaismu un rītu, starp «ego» un sevis atdošanu otram un kļūst bagāta, pat zaudējot.

Latvijā reģistrētas 2239 Lāsmas.

2. oktobris

ILMA. Sievišķīgi gudra, viltīga un elastīga. Necieš pelēcību un labprāt dzīvot kā Žorža Sanda. Parasti spēj atrast kontaktus jau pirmajos tikšanās brīžos. Apveltīta ar apbrīnojamām darbaspējām. Erotikā piedzīvo vislielākos laimes mirklus un tikpat nežēlīgus atkritienus. Taču Ilma nav salaužama: viņa negrīst pagātnes apcerēs, bet droši izmet tiklus viņnainajos krasta ūdeņos.

Latvijā reģistrētas 300 Ilmas.

SKAIDRIS. Dzīvē, kura ir vējaini mainīga, arī Skaidris mētājas no vienas galējības otrā. Viņam raksturīga vizdegunīga atklātība.

Latvijā reģistrēti 9 Skaidri.

3. oktobris

ELZA. Viņai piemīt fantastisks darbīgums, iznesība un neuzveicama apņēmība. Kupli sazej Elzas lepnums un pašlīdība saviem spēkiem. Ar starojošu prieku un maniakālu izturēšpēju viņa soļo pa dzīvi. Nekad nežēlojas par nelabvēlīgu apstākļu sagādāšanu, jo pati atrod izeju no visgrūtākās situācijas. Elzas jūtas zib kā zvaigznes virs meža tumšā vasaras naktī. Elza māk gaidīt, un tad sit viņas zvaigzņu stunda. Dienu puteklus prot noņemt no sevis un ienirt mūžības sapņos. Ar mazu, siltu vārdu iepriecina tos, kam silti. Garīgās un fiziskās enerģijas uzlādētības paraugs.

Latvijā reģistrēti 2322 Elzas.

ILIZANA. Iemieso sevi melanholiju kopā ar periodisku neiralģiju, kas līdzīga izplēnējušas mīlestības rūgtenajai smaržai.

Latvijā reģistrētas 7 Ilizanas.

4. oktobris

MODRA. Trīs dažādas nokrāsas piemīt Modrai: gan emocionalitāte, gan untumainība, gan izlīdzinošs klusums.

Latvijā reģistrētas 243 Modras.

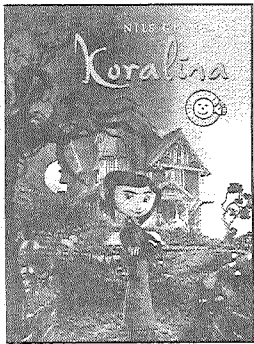
FRANCIS. Nekad nenojauca aiz sevis visus tiltus, jo ir diplomāts. Mēģina visu nokārtot miera ceļā. Praktiķis, kas tikai paretam laiž sirdi ganībās. Kārtīgs namatēvs un apzinīgs pienākumu pildītājs.

Latvijā reģistrēti 617 Franči.

*Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.
Izmantota G. Treimaņa grāmata «Vārdi un to noslēpumi»*

BIBLIOTĒKA IETEIC LASĪTĀJIEM

Preiļu galvenā bibliotēka ar «Novadnieka» atbalstu ieteic lasītājiem jaunas grāmatas, ko saņēmusi kā dāvinājumu no SIA «Apgāds Zvaigzne ABC» Zvaigznes grāmatu nama.

Nila Geimena grāmatā «Koralina» stāstīts par mazu meiteni Koralīnu un viņas piedzīvojumiem savā mājā pēc pārcelšanās. Tie nav parasti, bet elpu aizraujoši, dažreiz ļoti bailīgi, pat asinis stindzinoši piedzīvojumi. Grāmata liekas kā pasaka un tajā pašā laikā arī ne, jo lasītāju vienmēr interesēs viss neparastais un neizzināmais, un tā dzīvē nemaz nav tik maz. Šo grāmatu var lasīt visu vecumu grupu lasītāji, katrs atradīs kaut ko priekš sevis, tomēr vislielākais prieks būs tieši jaunākā skolas vecuma bērniem.

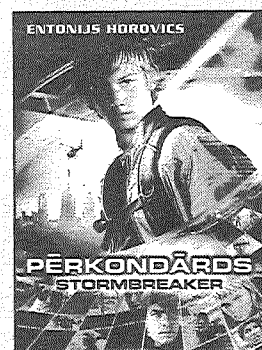
Britu rakstnieks Nils Geimens guvis kritiķu atzinību un saņēmis vairākus literāros apbalvojumus. «Koralina» ir viņa pirmais romāns visu vecumu grupu lasītājiem, tomēr vislielāko prieku tas sagādās jaunajiem lasītājiem.

Mišelas Peiveres darbs «Izraidītais» ir ceturta grāmatas sērijā «Tumšās senatnes stāsti». Grāmatas darbība norisinās pirms sešiem tūkstošiem gadu. Cilvēki tad dzīvoja mazās ģintīs, viņiem nebija ne rakstības, ne metālu, ne attīstītas lauksaimniecības, bet ļaudis lieliski prata izdzīvot bez visa tā. Viņi lieliski pazina dzīvnieku paražas un zināja visu par kokiem mežā. Ja kaut ko ievajadzējās, tad zināja, kur to atrast vai izgatavot.

Šis ir satriecošs stāsts par draudzību, izdzīvošanu un vēlmi piederēt kādam baram (ģintij). Odžu burve, kura vēlas, lai visu ģinšu cilvēki piederētu un pakļautos viņai, panāk, ka Toraku izraida kā dvēseļdāju, kuru visi medī, lai nogalinātu. Zēns ir ļoti spēcīgs gan garīgi, gan fiziski, kaut viņam tikai 14 gadi. Viņam ir uzticami draugi: Rena un Vilks. Kopā viņiem izdodas izglābt ģintis no bojāejas.

Autore darbā ir iekļāvusi spilgtākos ceļojumus pa Norvēģiju, Lapzemi, Islandi, Dienvidkaliforniju, kas grāmatu padara vēl interesantāku.

«Pērkondārd» ir aizraujošs asa sižeta piedzīvojumu romāns jauniešiem. To sarakstījis **Antonijs Horovics**. Galvenais varonis Aleks ir bārenis, kurš dzīvo pie sava tēvabrāļa. Miklains apstākļos radnieks iet bojā, bet tad atklājas, ka viņš bijis slepenais aģents. Zēnam jāklūst pieaugušam un sava dzīve jāveido pilnīgi patstāvīgi. Kad Aleksu nolīgst speciālo uzdevumu vienībā M16, viņš saprot, ka tēvabrālis patiesībā viņu rūpīgi gatavoja aģenta karjerai. 14 gadu vecumā zēns jau apguvis vairākas valodas, alpinismu, šaušanas un cīņas prasmi. Zēns ir ģeniāls arī jauno tehnoloģiju, jaunizgudrojumu pasaulē. Aleks ir sagatavots, lai sāktu savu pirmo misiju — datorvirusu likvidēšanu. Kopā ar jauno tīņu supervaroni var nokļūt noslēpumainā, smieklīgā un aizraujošā fantāzijas pasaulē.

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Informācija par tarifa projektu

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība», vienotais reģ. nr. 41503010497, juridiskā adrese Rīgas iela 2B, Līvāni, Preiļu raj., LV 5316, 2009. gada 25. septembrī iesniedza Daugavpils reģionālajam Sabiedrisko pakalpojumu regulatoram sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kopējā tarifa projektu, kurš ir aprēķināts saskaņā ar LR likuma «Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem» 20. panta noteikumiem un 2001. gada 26. jūnija LR MK noteikumiem nr. 281 «Sabiedrisko pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika pašvaldību regulējamās nozarēs».

Pašreiz spēkā esošais 2007. gada 27. decembrī ar Daugavpils reģionālā Sabiedrisko pakalpojumu regulatora padomes lēmumu nr. 47 (prot. nr. 16., 2. p.) apstiprinātais sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kopējais tarifs ir Ls 8,86 par 1 m³ (bez PVN) vai Ls 44,30 par 1 t (bez PVN) visām lietotāju grupām.

Projektā ir prognozēts sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma kopējā tarifa palielinājums un tarifa projekta apstiprināšanas gadījumā tas būtu Ls 11,97 par 1 m³ (bez PVN) vai Ls 59,85 par 1 t (bez PVN) visām lietotāju grupām; maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu no viena iedzīvotāja mēnesi būtu Ls 0,994 (bez PVN) atbilstoši Līvānu pilsētā apstiprinātajai normai.

Jaunais tarifs apstiprināšanas gadījumā varētu stāties spēkā ar 2009. gada 1. decembri. Tarifa izmaiņas ir saistītas ar sadzīves atkritumu apsaimniekošanas procesa pilnveidošanu uzņēmumā, strādājošo darba algas paaugstināšanos, salīdzinot ar darba algas līmeni 2008. gadā, kad stājās spēkā pašreiz esošais tarifs.

Pakalpojumu lietotāji 20 dienu laikā no šī paziņojuma publicēšanas dienas var iepazīties ar tarifu projektā ietvertu publiski pieejamo informāciju un iesniegt savus priekšlikumus un ieteikumus mutiski, rakstiski vai elektroniskā veidā:

- SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība», Rīgas ielā 2 B, Līvānos, Preiļu raj., LV-5316, darba laiks no plkst. 8.00 līdz 17.00, pusdienas pārtraukums no plkst. 12.00 līdz 13.00, tālrunis 53 81810, tālrunis/fakss 53 81812, e-pasts livanu.dzks@inbox.lv, kā arī

- Daugavpils reģionālajā Sabiedrisko pakalpojumu regulatorā Saules ielā 15, Daugavpili, LV-5401, tālrunis/fakss 54 23663, e-pasta adrese: regulators@dautkom.lv.

Jūsu pārdomām un lēmuma pieņemšanai būt kopā ar mums ir tikai dažas dienas. Gaidām!

BALTĪJAS STARPTAUTISKĀS AKADĒMIJAS

un

PSIHOLOĢIJAS AUGSTSKOLAS

Jēkabpils filiālē

uzņemšana līdz 30.09.09. nepilna laika studiju programmās:

***Uzņēmējdarbība *Tiesību zinātnes *Sociālais darbs *Psiholoģija**

Mūsu darba laiks: → darbdienās: 9.00-18.00, sestdienās: 9.00-14.00

Adrese: Jēkabpils, Jaunā iela 44 (Jēkabpils 2. vidusskolas telpās)

Tālrunis uzziņām: 65233030. Mājas lapa: www.jekabpils.bsa.edu.lv

Pērk mucu HTS – 100.

Tālrunis uzziņām 29117076.

SIA «SENLEJAS» iepērk jaunlopus, liellopus.

Samaksa tūlītēja.

Tāl. 65322454, 26190124, 65033720.

Pārdod sazāgētu lapu koku malku ar piegādi

Preiļos un tuvākajā apkārtnē.

Tāl. 22079169.

Pārdod

vai izīrē 3 istabu dzīvokli Preiļos, Jaunā ielā.

Tāl. 26411748;

garāžu Celnieku ielas rajonā pretī katlu mājai.

Tāl. 26450035;

AUDI A6 (1997. g. izl., 2,4, benzīns, viss elektro, klimata kontrole, signalizācija, ABS, ASR, CD, TA). T.22174119;

BMW 525 TDS TOURING (1994. - 1995. g. izl., jauna TA, apdrošināšana, Ls 1400, labā stāvoklī) vai maina. T.28378334;

FIAT TIPO (1,9 TDI, 1993. g. izl., TA līdz 09.06.2009.), traktoru (T 40AM). T.28682521; HONDA ACCORD (1986. g. izl., darba kārtībā). T.26152958;

MAZDA 626 (1992. g. izl., TA). T.26152958;

MERCEDES BENZ 200 (1991. g. izl., dizelis, sedans, 4 pakāpiju mehāniskā ātrumkārbā, vi-oletā krāsā). T.22018971;

mikroautobusu (pasažieru, MB 212 TDI, SPRINTER, 1999. g. izl., 13+1 vietas, lūka, tei-camā stāvoklī, TA). T.29176829;

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas.

Labas cenas.

Tāl. 26142514, 29293219, 64871804.

SIA «ASTA2008»

visu laiku iepērk piena teļus par labākajām cenām.

Samaksa tūlītēja.

Tāl. 26253977.

Pārdod lopbarības kartupeļus, graudus, miltus, klijas, skābsienu ar piegādi.

Tāl. 27579341.

STIGA RM

Pērk ipašumus ar mežu.

Tāl. 28660202.

TOYOTA YARIS (2002. g. izl., 1,3, 5 durvju, tei-camā stāvoklī, steidzami). T.26483855; VOLVO 850 (sedans, 1992. g. izl., sarkanā krāsā, apsildāmi sēdekļi, el. lūka, el. logu pacēlājs, jauna TA, Ls 600). T.27018713; VOLVO S80 (1999. g. izl., 2,5 CDI). T.26141929; VW CADDY (1,9 SDI, TA, dizelis, 1999. g. izl., 4,5 l/100 km, piekabes āķis, tei-camā stāvoklī, Ls 1300). T.26771528.

Dažādi

Vajadzīga uzticama pensionāre lauku mājas pieskatīšanai. Tāl. 28734626.

✓ PVC logi ar 30% atlaidi.

✓ Ārdurvis no Ls 109.

Preiļos, Līvānos.

Tāl. 65321411, mob. 28673992.

SIA «Kantinieku bekons»

PĀRDOD SIVĒNUS.

Tāl. 64640629.

DZIĻURBUMI.

Tāl. 26526049.

Pārdod visa veida metāla jumta segumus, sākot no 2 Ls/m², notekstīstāmas un metāla konstrukcijas. Piegāde. Garantija. Tāl. 26360938.

Pērk cirmsas un apaļkokus pie ceļa.

Korekta uzmērīšana un samaksa.

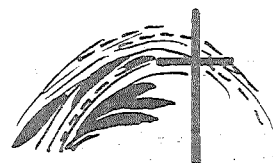
Sniedz meža pievešanas pakalpojumus.

Tāl. 20377850.

Aku (artēzisko) urbšana, ģeoloģiskā izpēte.

Dokumentu noformēšana.

Tāl. 29142220, 29228008.

Māt, kaut pēdējās atvadas liekas sāpju brīdī kā vērmeļu malks, Tava mīlestība būs liepa, kura svētījot vienmēr pāri mūsu dzīves gājumam šalks.

Kad krāsainas rudens lapas klāj pēdējo ceļu, izsakām visdziļāko līdzjūtību un esam kopā ar Lidiju Ceriņu viņas bēdās, no MĀMIŅAS atvadoties. Preiļu novada vakarskolas kolektīvs

Šodien līdz tev dodam Siltākos atmiņu vārdus, Lai viņu gaismā vieglāk Atvērt mūžības vārtus.

Izsakām līdzjūtību Lilijas STUMBIŅAS tuviniekiem.

PVD Dienvidlatgales pārvaldes kolektīvs

Cilvēka dzīve ir zvaigzne — Uzliesmo un apdziest. Taču tās gaisma ir mūžīgi Domās un atmiņās.

Skumju brīdī esam kopā ar Nadeždu Šebeko, no VIRA uz mūžu atvadoties.

Riebiņu PII «Sprīdītis» grupas «Rūķi» audzēkņu vecāki

Gan sāpju dienas, gan saules rīts, It viss tiek klusi zemē tīts.

Izsakām līdzjūtību

Inārai, Ivaram un Valdim, no Leonarda ČAUNĀNA atvadoties. Sulaiņi un Krūmiņi